

LUGOSI HÍRMONDÓ

XXV. évfolyam 2. és 3. (130. és 131.) 16 oldal

2024. november 9.

Győzzön a józan ész

Ez az RMDSZ választási kampányának jelmondata. November 24-én tartják az államelnök megválasztásának az első fordulóját, **Kelemen Hunor** az RMDSZ államfőjelöltje.

Az államfőjelölt a népeségfogyást nevezte a romániai magyarok számára a legnagyobb kihívásnak. Az 1,1 millió magyar ember erős közösség, értéket teremt mindennap. A politikának jó választ kell adnia a népeségfogyásra, visszaadnia a reményt, hogy lehet a szülőföldön jövőt építeni és a polgárok szolgálatába állítani az államot. Programját a közösséggel együtt írták, ez az RMDSZ parlamenti és kormányprogramja is egyben, „**a józan ész programja**”. Főbb elemeit ismertetve szorgalmazta a kisgyerekes családok, a diákság támogatását, az egészségügy fejlesztését, az ügyintézés és adórendszer egyszerűsítését, többet a polgárnak, kevesebbet az államnak és a tiszteletet a magyaroknak elvet kell követni. Utóbbi kapcsán intézményes garanciák kellene a magyar közösség és jelképei védelme érdekében, csökkenteni kell az anyanyelvhasználati küszöböt a közigazgatásban, biztosítani az igazságszolgáltatásban.

Romániában az RMDSZ az egyetlen politikai szervezet, mely nemcsak ígéri, de dolgozik is az erdélyi magyar közösségért, és ehhez szüksége van a közösség erejére. Kérte a kö-

zösség tagjait, hogy **szavazzanak az RMDSZ-re**, mert ezzel a magyarok hangját erősítik, erejét növelik, megmutatják, hogy ezt nem lehet megkerülni Romániában. A szövetségnek a közösség építése és védelme a legfontosabb célja, ezért akar a román parlamentbe és kormányra kerülni. A júniusi önkormányzati választáson elért eredményeket is úgy lehet kamatoztatni, ha van parlamenti és kormányképviselő, ehhez pedig meg kell ismételni az akkori jó eredményt. A júniusi választásokhoz hasonlóan a cél most is legyőzni a magyar közönyt és megfékezni a magyargyűlölők előretörését.

„A józan ész programjában” felvázolt intézkedéscsomagban az RMDSZ öt prioritást emelt ki: esélyt és támogatást akar a fiatal családoknak, diákközpontúvá tenné az oktatást, megbecsülné és támogatná az adófizetőket, vállalkozókat, a beteg érdekét helyezné előtérbe az egészségügyben, illetve tisztelet követel a magyaroknak.

„Azért kell visszakerülnünk a kormányba, hogy »A józan ész programja«-t meg tudjuk valósítani” – foglalta össze a választások tétjét az RMDSZ elnöke, aki **a magyar emberek támogatását kéri az RMDSZ jelöltjei számára mindkét szavazáson**: a november 24-i elnökválasztáson, valamint a december 1-jei parlamenti választáson. **Király Zoltán**

A Temes megyei RMDSZ jelöltjei

Az RMDSZ Temes megyei szervezete által javasolt jelöltek egytől egyig bányászati emberek. Ugyanaz az értékrendszerünk, ugyanazokért az eszmékért küzdünk. Célunk, hogy megismételjük az önkormányzati választásokon elért jó eredményeket és mandátumot szerezzünk. A **képviselőházi listát** a megyei szervezet elnöke, **Molnár András** ügyvéd, volt alprefektus, a Temes megyei RMDSZ elnöke vezeti, akit **Sipos Ilona** ügyvezető követ, aztán következnek **Kádár György** újmocsicai alpolgármester, **Tamási Emese** tanítónő, **Kaba Gábor** zsombolyai alpolgármester, mérnök, **Demeter Zsolt** nagyszentmiklósi városi tanácsos, **Sargan József** gátaljai tanácsos, **Dénes Ildikó** újszentesi tanácsos, **Kiss Zsolt** végvári tanácsos, állatorvos, **Virág Eduárd** Ferenc óteleki tanácsos, **Pongrácz Sándor**

mérnök, bégamonostori RMDSZ elnök, **Molnár Attila József** mérnök, a lugosi RMDSZ elnöke és **Ienei Csaba** a megyei állandó tanács tagja.

A **szenátusi listát** **Ihász János** mérnök nyitja, aki Igazfalva polgármestere volt 2004-2024 között, idéntől csak alpolgármester, őt követi **Farkas Imre** temesvári városi tanácsos, **Păștean Erika** tanárnő, végvári iskolaigazgató, **Halász Ferenc** tanár, Temes megyei helyettes főtanfelügyelő, **Kapor Éva** nőszervezeti alelnök és **Kapor Antonius** temessági alpolgármester.

December 1-jén nagy esélye van a Temes megyei magyarságnak visszaszerezni 8 év után a parlamenti képviselőket!

Győzzön a józan ész! Vigyük vissza a bányászati magyarok hangját a parlamentbe!
a Temes megyei RMDSZ vezetősége

NYILATKOZAT

Allásfoglalás a mesterséges intelligencia alapú eszközök

használatáról a médiában

Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben teret nyer a médiában a mesterséges intelligencia alapú eszközök (MI-AI) használata, a Magyar Újságírók Románia Egyesülete (MÚRE) felhívja a figyelmet ennek a gyakorlatnak az erkölcsi, etikai, szakmai felelősségére.

Az MI megjelenése aggodalomra ad okot a hiteles, megbízható és alapos tájékoztatást felvállaló médiaszervezetek jövőjével kapcsolatosan, ugyanis a *mesterséges intelligencia alapú* eszközök használata az újságírásban, tartalom-előállításban automatizálhat bizonyos feladatokat – gondolunk az interjúk számítógépes bevitelére, a gyors fordításokra, nagy adathalmazok összehasonlítására. Azonban az MI felelőtlen használata a fogyasztókkal szembeni bizalom csökkenéséhez, a hagyományos újságírói szerepek elvesztéséhez is vezethet. Fontos tudatosítanunk, olyan eszközökről van szó, amelyeket a gépi tanulás módszerével bizonyos feladatok elvégzésére, illetve az emberi intelligencia és kreativitás részleges utánzására fejlesztettek ki.

Meggyőződésünk, hogy az újságírók fizikai jelenléte az eseményeken, élő kapcsolata az információszolgáltatókkal garantálja a hiteles tájékozódást, tájékoztatást. Az MI nem helyettesíti az újságíró (szerző) receptorainak átszűrt érzelmi, értelmi percepciót, ami megerősíti, személyessé és hitelessé teszi a médiában közölteket. A szerző vállalja a felelősséget a tényszerűségéért, hitelességért, és ez nem helyettesíthető.

Ezeknek az eszközöknek a használata a tartalomgyártás folyamataiban felgyorsítja és megkönnyíti a munkát, viszont a végső tartalmat az újságíró szakmai, etikai, hitelességi szempontokból minden esetben köteles ellenőrizni. Az MI alapú chatbotok, mint például a Chat GPT, nem tekinthetők megbízható információforrásoknak. Inspirálhatnak, de tévednek és nem jelölik meg a forrásokat. A MI alapú képgenerátorok esetében (legyen az mozgó- vagy állókép) fontos kiemelni, hogy a sajtóban a fotórealisztikus generált képek használata csak azon esetekben elfogadható, ha mások által generált képekről tudósítunk, viszont grafikai elemek, illusztrációk vagy adat-vizualizációk készítésére hasznos eszköz lehet.

Ajánljuk, hogy a mesterséges intelligencia alapú eszközök által generált tartalmakat elsősorban alapinformációként használják az

újságírók, ugyanis fennáll annak a veszélye, hogy ezek pontatlanok vagy hamisak. A MÚRE Etikai kódexének 3.§-a szerint az újságíró joga és kötelessége a hiteles tájékoztatás. Továbbá az említett kódex 16.§-a megfogalmazza, hogy „*az újságírói etikát is megsérti az, aki a más által felkutatott, eredetinek számító témát a forrásra való hivatkozás nélkül a sajátjaként ad közre. Az »ősforrást« minden esetben fel kell tüntetni, azaz az eredeti sajtóforrást és a szerzőt meg kell jelölni (...).*” Ennek értelmében az „*ösinformációt*” legalább két forrásból ellenőrizni kell, és ez vonatkozik az MI által szolgáltatott információk átvételekor, a forrás megjegyzése esetére is.

Tekintettel kell lenni arra, hogy a mesterséges intelligencia alapú eszközöknek nincs platformkezelő felelőse, a közlés erkölcsi, szerzői jogi, adatvédelmi felelőssége a másodközlőre, vagyis a média munkatársaira hárul. Mivel az MI meglévő tartalmakat használ fel az új anyagok előállításához, így átvételkor és újjáközléskor a MÚRE Etikai kódexének korábban említett 16.§-a szerint a másodlagos közlő esetében felmerülhet a plágium vétké.

Mivel az MI-rendszerek gyakran olyan adatokból dolgoznak, amelyek tartalmazhatnak elfogultságot vagy torzítást, ez megjelenhet az MI-eszközök felhasználásával készített médiaanyagokban is, hátrányosan érintve bizonyos társadalmi csoportokat. A MÚRE Etikai kódexének 3.§-a leszögezi, hogy „*az újságíró kötelessége annak mérlegelése, hogy a feltárt tények nyilvánosságra hozatala sérti-e mások személyi biztonságát, személyiségi jogait.*” Ezért a médiamunkatársak kötelessége a kiegyensúlyozott tájékoztatás. Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a MÚRE etikai szabályzatának mellékletében (Appendix), az internetes felületeken megjelent és átvett információkra is vonatkoznak az említett etikai normák.

A Magyar Újságírók Romániai Egyesülete nevében

Szűcs László elnök

2024. október 14.

Az Allásfoglalás a MÚRE őszi szakmai találkozásán, 2024. október 4-én Szovátafürdőn, a Teleki Oktatási Központban tartott MI-workshop tapasztalatait összegezve született.

AKTUÁLIS**A lugosi helyhatósági választások eredményei**

Lugoson a részvételi arány ez év júniusában 42,37% volt. Az RMDSZ nagyon jó eredményt ért el, 632 szavazatot kapott, mely 4,17% (2020-ban 436 szavazat, 3,17% volt), de az 5%-os bejutási küszöb eléréséhez 784 szavazat kellett volna. Továbbra sincs városi tanácsosunk, már 2012 óta.

Feltételezhető volt a szavazók hozzáállása a liberális vezetéshez, akik 4 év alatt nagyon kevés eredményt mondhattak a sajátjuknak. Nem volt elég látványos a sétáló utca befejezése, közvetlen a választás napja előtt. Robbanásszerű felfordulást hozott a 2024-es helyhatósági választás Lugoson, melynek nagy vesztesei a liberálisok, visszatértek megerősödve a szociál-demokraták.

A Szociál-Demokrata Pártnak (PSD) 7 városi tanácsosa van (4 volt 2020-tól), a Liberális Pártnak (PNL) 5 (11 volt), az ADU-nak változatlanul 4 (volt 3 USR és 1 PMP, most együtt indultak, mint jobboldali erők szövetsége), de van 2 AUR tanácsos és bejutott 1 független is a 19 tagú városi tanácsba.

Az új polgármester **Călin Dobra** (PSD), volt parlamenti képviselő néhány napig, volt megyei tanácsos, alprefektus, a Temes megyei Tanács alelnöke és elnöke is, tehát valószínűleg gazdag politikai háttérrel és tapasztalattal rendelkezik.

Július 1-től lemondtak az ideiglenes polgármester, az ideiglenes polgármester helyettes és a polgármester tanácsosa is – aki valójában a 2022-ben elbocsátott polgármester, aki a háttérből tovább irányította a várost – mindhárman liberálisok. A szociál-demokraták azt állítják, hogy a liberálisok így próbálják a város működését szabotálni.

Adrian Serendant megválasztották a régi tanácsosok alpolgármesternek és így ő az ideiglenes polgármester is, aki a várost vezette október 1-ig. Dan Ciucu titkár a rangban

A Temes megyei tanácsosok listáján az RMDSZ 12.677 szavazatot kapott, mely 4,32%. Nem érte el az 5%-os bejutási küszöböt, tehát nincs képvisellete a Temes megyei tanácsban. Már 2004 óta nem sikerült elérni a bejutási küszöböt.

következő tisztségviselő, aki folyamatban levő ügyeket adminisztratív vezetési addig, amíg az új tanácsot nem nevezi ki a megyei prefektus.

Szeptember 27-én lemondott testületileg a városi Tanács.

Október 9-én a PSD és az USR kezdeményezésére megválasztották alpolgármesternek Baboniu Marius (PSD) tanácsost, aki funkciója birtokában a halaszthatatlan ügyeket oldotta meg, mint a szeptemberi bérek és beteggondozási fizetések kiutalása, stb.

Október 19-én szombaton **Călin Dobra** (PSD) és 17 városi tanácsos (19-ből) letette az esküt. Jelen volt Sorin Grindeanu Közlekedésügyi és Infrastrukturális miniszter, Mihai Rîtivoiu prefektus, Alfred Simonis a Temes megyei Tanács elnöke, Temes megyei parlamenti képviselők, stb.

A Lugosi Városi Tanács összetétele a következő: a szociál-demokraták (PSD) 7 tanácsosa (Călin Dobra mivel polgármester, helyébe került) Simina Elena Giurchi, Oana Tyukodi, Ioan Sima, Florin Subțire, Daniel Jurjescu, Marius Barboni, Cristian Oros; a liberálisok (PNL) 5 tanácsosa Claudiu Buciu, Bogdan Blidariu, Adrian Serendan (ők hárman azok, akik a vereséges választások után lemondtak funkciójukról, de maradnak továbbra is városi tanácsosok!), (Mihai Anghel lemondott, helyébe) Mihai Agache és Diana Szucs; az ADU (USR-PMP-Forța Dreptei) 4 tanácsosa Erwin Floroni, Daniela Tepeș, Ernestin Vari, Nicolae Savu; az AUR 2 tanácsosa Ladislau Szabo, Marius Zănoagă, valamint Daniela Lungu, független.

A tanácsosok között van 4 vagy talán 5 magyar hangzású név, akik nem képviselik a lugosi magyarságot, hisz más pártok listáin indultak és jutottak be a Városi Tanácsba.

Király Zoltán

Az Európai parlamenti választások eredményei

Az RMDSZ országos szinten a szavazatok 6,48%-át szerezte meg, mely nagyon jó eredmény, így két képviselőt küldött az Európai Parlamentbe. Vincze Loránt és Winkler Gyula tovább folytatják a megkezdett munkát a romániai magyarság érdekében, az előbbi ciklusban is európai parlamenti képviselők voltak.

KZ

VISSZATEKINTŐ

Az 50. éves találkozásunk emlékére

Az emlékek megmaradnak örökre, megmutatván azt, hogy amire emlékezünk milyen volt, de soha többé nem lesz. (Mottó)

*“Mult, jövődő tán együtt van
Ebben az egy pillanatban.”*
(Vajda János 1827-1897)

50 év nagy idő. Ahogy tartja a mondás, sok víz folyt le ennyi idő alatt a Temesen, itt Lugoson is. Ezelőtt 50 évvel elballagott 24 diák, akik közül egyharmaduk (8) már nem jöhetett el egykori iskolájába, 2 nem tartotta fontosnak a jelenlétet, egy pedig betegség miatt igazoltan hiányzott. De jelen voltunk tizenhárman. Tanáraink közül még hárman élnek.

Az osztályfőnöki órát a régi osztálytermünkben tartottuk Grangurené Marian Olga franciatanárnő részvételével. Lélekben velünk voltak Neumanné Kovács Erzsébet matematikatanárnőnk Németországból és Sápyné Gulyás Ibolya magyartanárnőnk Floridából, az Amerikai Egyesült Államokból. A vendiákok felelevenítették az egykori diákcsínyeket és beszámoltak életükről, az elért sikereikről, családjairól, már nemcsak gyermekeik, hanem az unokáik sikereiről is. Emlékplakettet és emléklapot kapott minden résztvevő. A kihagyhatatlan és népszerű balladási énekkel, a Gaudeamus igiturral zártuk az osztályfőnöki órát.

Lugoson a Katolikus Temetőben 9, a Református Temetőben 6, valamint Igazfalván és Szapárfalván a Református Temetőben 1-1 emlékosztorút helyeztünk el osz-

tálytársaink és tanáraink sírjaira, valamint osztályfőnökünk Sándor Imre sírjára is, Papp Mihály elvitte a tisztelet és megemlékezés koszorúját Csíkszeredába.

A fehér asztaloknál elköltött ebéd közben kötetlen beszélgetésekkel, jó hangulatban és kellemesen folytatódott az osztálytalálkozó. Már mindenki nyugdíjas, de még mindig vannak néhányan, akik aktívan dolgoznak.

Jelen voltak a fényképen levő sorrendben balról jobbra: Papp Mihály tanár, iskolaigazgató, Gyergyóremete, Szabó Gabriella tanárnő, Gyergyóremete, Kádár Erzsébet tisztviselő, Déva, Kutas Margareta orvosi asszisztensnő, Lugos, Grangure Olga franciatanárnő, Lugos, Pozsár Erzsébet almérnök, Szatmárnémeti, Salánky Irén tanárnő, Sepsiszentgyörgy, (most Lugoson él), Nagy Rozália óvónő, Végvár, Korsós Rozália tisztviselő, Temesvár (jelenleg Magyarországon él), Veres Sándor elektrotechnikus, Lugos, Sebestyén Attila (a micisapkás) mozdonyvezető, Lugos, Farkas József erdészmérnök, a Királyi Erdőkerületnél Soborsin, Kiss Gyula szövőmester, Lugos és Király Zoltán főkönyvelő, újságíró, Lugos.

A magyar nyelven végzett középiskolai oktatás megalapozta a felsőfokú vagy egyetemi tanulmányok elvégzésének a lehetőségét és az így szerzett különböző diplomák biztosították az érvényesülésünket sokunknak az életben.

Király Zoltán

50 év után Lyukas óra

Másként visszhangoznak a falak,
Sok a hiányzó, sok az emlék,
Már nem tépjük egymás haját,
Nem vágunk egymás szavába,
Nem rohanunk ki a folyosóra,
Egyre inkább a csend az úr
Kalandos történetek után
Felhangozhat a
Gaudeamus Igitur...

LH

AKTUÁLIS

Zoldi néptánc-tábor

2024. augusztus 19-én, reggel 10 órakor, vidám gyermekzsivajjal telt meg a zoldi tábor udvara. Itt került megrendezésre immár második alkalommal a várva várt néptánc tábor, amelyet a Communitas Alapítvány, a Bethlen Gábor Alapítvány, az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány és a lugosi Arató Andor Egyesület támogatott.

Hétfőtől péntekig, öt napon keresztül tanulhattuk az új táncokat. Ez alkalommal a lugosi, szapárfalvi és nagybodófalvi gyerekek felcsiki táncokkal ismerkedhettek meg, sajátíthatták el ennek lépéseit.

Nagyon örültünk annak, hogy ezen a nyáron együtt táborozhattunk a végvári táncsoport tagjaival, az őket kísérő oktatókkal és szülőkkel, ez alkalmat adott új barátságok születésére, ismerkedésre és az egymástól való tanulásra.

Minden nap a táncoktatás már a reggeli órákban megkezdődött, ahol a gyerekek kitartóan, csillogó szemekkel követték Balogh Zsolt táncoktató utasításait, bemutatásait. Palicsák Réka, a végvári táncsoport egyik oktatója is figyelemmel kísérte a táncosokat, kedvesen igazítva, irányítva őket.

A csendes pihenők óráiban kézműves foglalkozások kötötték le a gyerekek figyelmét.

A gyöngyfűzés rejtelmait Tóth Rozália végvári tanítónő fedte fel előttünk, az íjászatnak nagy keresete volt a fiúk körében, a népi motívumokkal megfestett hűtőmágnesek készítését Madaras Andrea tanítónő vezette.

Az esti órák hangulatát a tábortűz, az elmaradhatatlan foci és társasjátékok tették felejthetetlenné. A közeli erdőben szervezett számháború is emlékezetes marad.

Köszönettel fordulunk a lelkes, támogató szülői közösséghez minden segítségükért, ugyanakkor a zoldi tábor vezetőségéhez a lehetőségért, a Communitas Alapítványnak, a Bethlen Gábor Alapítványnak és az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítványnak köszönjük az anyagi támogatást!

A lugosi Arató Andor Egyesület is, Molnár Attila képviselőjében nagy szerepet vállalt a tábor és az évközi táncoktatás megszervezésében, kitűzött célja lévén a magyar közösség összekovácsolása, megerősítése.

A tábor sikerességét leginkább az bizonyítja, hogy a gyerekek, a szorgalmas kis táncosok, már most tervezgetik a jövő nyári tábort.

Köszönjük mindenkinek! **Madaras Andrea**

Magyar nyelvű szentmise Lugoson

Vasárnap, szeptember 1-től újra látogatható magyar nyelvű szentmise a lugosi Római-Katolikus templomban. A kora reggeli kezdési időpont ellenére a magyar katolikus hívek szép számban (35 személy) jöttek el a szentmisére. Köszönet illeti őket, illetve hálás köszönettel tartozunk, a magyar misék újraindításáért Nagytiszteletű Pál József Csaba püspök úrnak, Wonnert László plébános úrnak, valamint Lisi Ferenc káplán úrnak, aki nem magyar anyanyelvű létére szépen helyt állt a magyar nyelvű szentmise levezetésében. Ugyanakkor nagy szeretettel várjuk a magyar misékre azokat a magyar híveket is, akik még nem értesültek a magyar mise létéről és egyenlőre a román nyelvű misékre járnak. Reméljük még nagyon sokáig hallhatjuk Isten igéjét magyar nyelven Lugoson a katolikus templomban!

Molnár Attila

MAGYAR TÖRTÉNELEM

Arad, 1849. október 6.

175 évvel ezelőtt Aradon az 1848/49-es forradalom és szabadságharc bukása után 1849-ben megkezdődtek a példátlan megtorlások. Az osztrák vezetés elrettentés céljából, koholt vádak alapján, halálos ítéleteket szabott ki a magyar forradalmárok magasrangú katonatisztjei ellen, így akarta elvenni a magyarok kedvét a lázadástól. A fiatal

Ferenc József ezt a feladatot Haynau tábornagynagyra bízta, akinek a kivégzéseket, csak utólag kellett bejelentenie.

Az első mártíráldozat a 36 éves aranyosi báró **Ormay Norbert**, kivégzése 1849. augusztus 22. Osztrák katonai családból származott, Auffenberg néven született 1813. május 28-án Dobřanyban Csehországban. 1848. június 11-én kelt levelében felajánlotta szolgálatát Mészáros Lázár hadügyminiszternek: „...szívemből érzem és egész lelkemből értem szülő hazám hívó szavát, és érette utolsó csepp véretem fel fogom áldozni...”. Ezredes, a honvéd vadászrezdek főfelügyelője volt a forradalomban. Augusztus 12-én ukrán bakák elfogták, 21-én engedéllyel Aradon feladta magát. 22-én felségsértés vádjával a magyar forradalomban való részvétele miatt kötél általi halálra ítélték és még aznap felakasztották az Arad melletti Csala erdőben, ahol el is földelték.

1849. október hatodikán az elbukott forradalom és szabadságharc következtében kivégzett 13 magasrangú honvédtiszt mártírhálált halt a magyar nemzetért. Aradon hajnali fél hatkor először a négy golyó általi halálra ítélt tisztet, sorrendben Lázár Vilmost, Dessewffy Arisztidet, Kiss Ernőt és Schweidel Józsefet végezték ki először.

Azután következtek a kötél általi kivégzések, hat órától kezdődően a következő sorrendben: Poeltenberg Ernő, Török Ignác, Láhner György, Knézich Károly, Nagy-Sándor József, Leiningen-Westerburg Károly gróf, Aulich Lajos, Damjanich János. A legszörnyűbb büntetés Vécsy Károly grófnak jutott, akinek végig kellett néznie társai halálát, mielőtt felakasztották volna.

Szkárosi Lázár Vilmos örmény származású magyar nemesi családban született 1817. október 24-én Nagybecskereken. Honvéd ezredes, csatát veszített seregével Lugos, Karánsebes után Hátszeg felé indult, de 1849. augusztus 19-én a császári csapatok előtt kénytelen volt letenni a fegyvert, ezért “kegyelemből” golyó általi kivégzésre ítélték. Csontjait csak 1913-ban találták meg az aradi vár sáncában, jelenleg az emlékoszlop

kriptájában nyugszik Aradon.

Cserneki és tarkói Dessewffy István Miksa Arisztid jómódú magyar nemesi evangélikus családban született 1802. július 2-án Csákányban, Abaúj vármegyében. Honvéd vezérőrnagy, a temesvári csata után 1849. augusztus 19-én a császári csapatok előtt tette le a fegyvert, ezért a kötél általi halálos ítéletet “kegyelemből” golyó általi kivégzésre változtatták. Az aradi vár árkába földelték el, de családja később titokban kicsempészte és 1850 óta Margonyán (ma Szlovákia) a család birtokán levő sírboltban nyugszik.

Eleméri és ittebei Kiss Ernő gazdag erdélyi örmény eredetű nemesi család leszármazottja, 1799. június 13-án született Temesváron. Katonai pályáját a császári hadsereg dzsizászedében kezdte, 1848. tavaszán a szerb felkelők elleni harcok parancsnoka, honvéd altábornagy, hadügyminiszter-helyettes, a világosi fegyverletétel után cári majd osztrák császári fogságba került. Mivel nem vezényelt harcoló csapatokat császári csapatok ellen, ezért a kötél általi halálos ítéletet golyó általi kivégzésre módosították. Az első lövés vállon érte, így saját maga vezényelt újra tüzet és közvetlen közletről lötték agyon. Tiszti szolgálja kihantolta a várárokból és álnéven eltemette az aradi temetőben. Később Katalinfalván (ma Szerbia) újratemették, ahonnan 16 év után az eleméri (ma Szerbia) katolikus templomban levő családi kriptába helyezték örök nyugalomra.

Schweidel József német polgári család sarja, 1796. május 18-án született Zomborban, aki a császári hadseregben kezdte katonai pályafutását. Honvéd vezérőrnagy, a schwechati csatában tanúsított bátorságáért tábornoki rangot kapott. Világosnál tette le a fegyvert. Mivel ő sem vezényelt harcoló csapatokat az osztrák császári csapatok ellen, de felségsértést követett el, golyó általi halálra ítélték. Fia Schweidel Béla (1828-1916) is résztvett a szabadságharcban és őt is az aradi várbörtönben tartották fogva.

Poeltenberg Ernő lovag (Ernst Poelt, Ritter von Poeltenberg) gazdag osztrák szülők gyermeke, 1808. február 20-án Bécsben született. Katonai pályafutását a császári-királyi hadseregben kezdte, honvéd vezérőrnagyként több csatában győzelmet aratott az osztrák és orosz csapatok ellen. A világosi táborban fogták el az osztrákok 1849. szeptemberében. Az aradi hadi törvényszék felségsértés koholt vádjával kötél általi halálra ítélték. Az aradi vártól délre a Maros árterén akasztották fel, de rendkívül erős fizikuma miatt halála lassú és gyötrelmes volt. A bitófa alatt ezt mondta: “Szép deputáció megy Istenhez a magyarok ügyében reprezentálni!”

MAGYAR TÖRTÉNELEM

Nemescsói Török Ignác hadmérnök, vezérőrnagy, kisbirtokos magyar nemesi családból származott, 1795. június 23-án Gödöllőn született. 1848. őszén Komárom várparancsnoka, tábornokká nevezte ki a kormány. A hadbírószágon magyarságával igazolta magát: "Lelkiismeretem felment engem", de az nem volt elég, akasztásra ítélték.

Lahner György (Georg) német polgári családban 1795. október 6-án született a felvidéki Nécspálon. Katonai pályáját a császári hadseregben kezdte. 1848-ban a magyar forradalmi kormány szolgálatába állt és a magyar lőfegyvergyártást a többszörösére növelte, melyre nagy szükség volt. Kötél általi halálra ítélték. Holttestét Damjanich Jánoséval együtt Csernovics Péter temesi főispán a hóhér lefizetésével megszerezte és Mácsán a saját birtokán temettette el. 1974-ig ott nyugodott, amikor a gyásznapi 125. évfordulóján az Aradon és környékén nyugvó 11 vértanú csontjait áttekintették az aradi emlékoszlop alatt létesített közös kriptába.

Knézich Károly (Karlo Knezić) horvát származású honvéd vezérőrnagy, 1808. szeptember 6-án született Nagygyordonyán (Horvátország). 1848. március 15. után felajánlotta szolgálatát a magyar seregnek. Katonai sikereinek köszönhetően vezérőrnagy és a III. hadtest főparancsnoka lett. Világosnál tette le a fegyvert, kötél általi halálra ítélték. Csontjai 1932-ben az árvíz idején kerültek elő az aradi vár árterületéről, ma az emlékoszlop közös kriptájában nyugszik.

Nagysándor József 1804. október 17-én született Nagyváradon katolikus családban, a Nagyvárad-olaszi Római Katolikus Plébánia anyakönyve szerint Sándor József János néven 1803. augusztus 19-én. A Sándor családnevet később Nagy-Sándorra változtatták. Katonai szolgálatát a császári huszárezredben kezdte. 1848-tól több csatában sikeresen vett részt. Lugosnál Bemhez akart csatlakozni, de követve Görgeyt, Világosnál tette le a fegyvert. Kötél általi halálra ítélték.

Altleiningeni gróf Leiningen-Westerburg Károly Ágost (Karl August Graf zu Leiningen-Westerburg) honvéd vezérőrnagy, Hessen nagyhercegségben, Ilbenstadtban katonai családban született 1819. április 11-én. Felesége, Sissányi Erzsébet révén magyarországi (Törökbecse) nagybirtokos lett. 1848. őszén Temesváron önként jelentkezett a szerbek elleni harcokra. Több győztes csatát vívott, ezért tábornokká léptették elő. Kötél általi halálra ítélték.

Aulich Flórián Lajos honvéd vezérőrnagy, német polgári család tagja 1793. augusztus 25-én Pozsonyban született. Katonai pályafutását a császári és királyi hadseregben kezdte. 38 évet

töltött folytonos katonai szolgálatban. 1848-ban részt vett a szerb felkelők elleni harcokban, több csatában kamatoztatta katonai tudását. Isaszeg és Kápolna csatáiban és Buda visszavételekor sikeres csatákat vívott, már tábornokként. Rövid ideig hadügyminiszter, mely Lugoson működött 1849. augusztusában. Világosnál letartóztatták, kötél általi halálra ítélték. 1932-ben a májusi árvíz után kerültek elő csontjai, amelyek 1974 óta az emlékoszlop alatti közös kriptában nyugszik Aradon.

Damjanich János (Jovan Damjanić) szerb nemzetiségű, vagyontalan származású, honvéd vezérőrnagy, Sztaza katolikus boszniai horvát községben született 1804. december 8-án – apja osztrák katonatiszt volt – az egyik legkiválóbb magyar tábornok, aki a szabadságharc számos győzelmét megvívta. 1848. tavaszán összeveszett Haynauval, aki a magyarokat ócsárolta, de katonái őt rajongva szerették. Sok bosszúságot okozott a császáriaknak és sok csatát megnyert a császári seregek ellen, ezért kötél általi halálra ítélték.

Gróf hernádvécsei és hajnácskői Vécsey Károly honvéd vezérőrnagy, 1803. november 24-én Rzecznioŵban (Lengyelország) született. Apja gróf Vécsey Ágoston lovassági tábornok, anyja Colson Amália csillagkeresztes hölgy. Egyik nővére udvarhölgyként Ferenc József egyik nevelője volt. Részt vett a délvidéki harcokban, Arad és Temesvár ostrománál. Váradon adta meg magát és tette le a fegyvert az oroszok előtt augusztus 19-én, akik átadták az osztrákoknak. Kötél általi halálra ítélték és utolsónak végezték ki.

Az aradi vértanúk közül 10 római katolikus főtiszt gyóntatója Sulyánszki György Euszták (1811-1875) minorita szerzetes, házfőnök, tanár volt és október 6-án a veszthelyre kísérte az elítélteket rendtársaival együtt. Előzőleg 1834-től Lugoson tanított a gimnáziumban.

Pesten az Újépületben ugyanezen a napon, az esti órákban került a kivégző osztag elé **németújvári gróf Batthyány Lajos**, az első felelős kormány alkotmányos miniszterelnöke. Ősrégi, főnemesi származású családban született 1807. február 10-én Pozsonyban. Felmenői magas állami tisztségeket töltöttek be az évszázadok folyamán. Jogász, az első Magyar kormány miniszterelnöke. Koholt vádak alapján halálra ítélték. Azt mondta, ha már meg kell halnia, akkor nem kötél által, amire ítélték, mint egy lótolvaj, hanem katonához méltón akar meghalni. Hűséges hitvese Zichy Antónia grófnő a kivégzés előtti napon átadta férjének az általa kért kis tört. Az éj

MAGYAR TÖRTÉNELEM

leple alatt Batthyány felvágta az ütőereit karján és nyakán, de nem halt meg. Reggel sebeit bekötötték és olyan állapotba hozták, hogy estefelé saját lábán ment a vesztőhelyre. Ezért változtatták meg a kivégzés módját golyó és lőpor általira.

Ez volt az osztrák megtorlás: a koncepciók perек és a jogtalan vádak alapján hozott bírósági ítéletek ellenére, ezek szabályos gyilkosságok voltak.

A 13 aradi vértanú és Batthyány Lajos utolsó mondatai a következők voltak:

"Ki tehet arról, hogy ilyen a magyar sorsa?
Krisztus keresztje tövében érett apostollá,
az apostolok lelke,
És bitófák tövében kell forradalmárrá érni,
A magyar lelkeknek."

Lázár Vilmos;

"A mai világ, a sátán világa,
Ahol a becsületért bitó, az árulásért hatalom jár.
Csak egy igazi forradalom,
a világ új forradalmi embersége söpörheti el,
Ezt az átkozott, meghasonlott világot."

Schweidel József;

"Szolgáltam, szolgáltam, mindig csak szolgáltam.
És halállal is szolgálni fogok.
Forrón szeretett magyar népem és hazám, tudom,
Megértik ezt a szolgálatot."

Aulich Lajos;

"Isten adta a szívet, lelket nekem,
Amely népem és hazám szolgálataért lángolt."

Vécsey Károly;

"De rettenetes volna most az elmúlásra gondolni,
Ha semmit sem tettem volna az életemben!
Alázatosan borulok Istenem elé,
Hogy hőssé, igaz emberré, jó katonává tett."

Nagy-Sándor József;

"Legyőztük a halált,
mert bármikor készek voltunk elviselni azt."

Damjanich János;

"Minket az ellenség dühös bosszúja juttatott ide."

Pöhltenberg Ernő;

"Nemsokára Isten legmagasabb ítélőszéke elé állok.
Életem parányi súly csupán, de tudom,
hogy mindig csak Ot szolgáltam."

Török Ignác;

"Milyen különös, hogy Haynau bíró is keresztény
és én is az vagyok.

Csak az ördög keverhette így össze a kártyákat."

Knézich Károly;

"A világ feleszmél majd, ha látja a
hóhérok munkáját."

Leiningen-Westerburg Károly;

"Krisztus keresztje és a bitófa oly rokon!
És az isteni áldozat mellett oly törpe az én
áldozatom!" Láhner György;

"Tegnap hősök kellett, ma mártírok,
Így parancsolja ezt hazám szolgálata."

Dessewffy Arisztid;

"Istenem, az újkor ifjúsága egész ember lesz-e?
Árpádok dicső szentjei, virrasszatok a magyar
ifjúság felett,

Hogy Krisztusé legyen a szívük és a hazáé az
életük." Kiss Ernő;

"Gyerünk, vadászok, éljen a Haza!"

gróf Batthyány Lajos.

Kazinci és alsóregmeczi Kazinczy Lajos (1820. október 20. Széphalom-1849) nemesi származású, ezredes, egy napig volt hadtestparancsnok, az oroszok előtt tette le a fegyvert 1849. augusztus 24-én, teljes vagyonek Kobzásra és golyó általi halálra ítélték. 1849. október 25-én az aradi vár sáncárában agyonlőtték.

Lenkei és zádorfalvi Lenkey János (1807. szeptember 7. Eger – 1850) gömöri származású köznemes, honvéd vezérőrnagy, cári majd osztrák fogságba került, az aradi vértanúk egyik vádlottja volt, de pszichés betegsége miatt az eljárást megszüntették ellene, elborult elmével halt meg az aradi várbörtönben 1850. február 7-én.

Ludwig Hauk (Lajos) (1799. szeptember Bécs-1850) osztrák származású honvéd alezredes, felségárulásért és fegyveres lázadásért halálra ítélték és 1850. február 19-én Aradon kivégezték.

Őket 15., 16. és 17. aradi vértanúként tartja számon a történetírás.

Ez volt az első év 1990. után, amikor Lugost nem képviselte senki sem Aradon a 175 éves megemlékezéseken.

Összeállította **Király Zoltán**

Szekszárdi hírek

Kaczián Jánost – szekszárdi nyugalmazott főlevéltáros, helytörténész, neki köszönhető a Szekszárd-Lugos és Szekszárd-Facsád testvérvárosi kapcsolatok létrehozása – augusztus 20-án Szekszárd **Díszpolgár**ává avatták. Több évtizedes munkásságának méltó eredménye. A kitüntetettek nevében köszöntőt mondott. Gratulálunk a rangos kitüntetéshez!

Az Tolna megyei Egyed Antal Honismereti Egyesület a Honismereti Szövetség **Emléklapja** kiállításával jutalmazta **Király Rozáliát** és **Király Zoltánt**, a szörványmagyarság érdekében kifejtett tevékenységükért, akik 2017-től tiszteletbeli tagjai a szekszárdi honismereti egyesületnek. Mindkét kitüntetett tucatnyi oklevelet és diplomát tudhat magáénak, melyek mellé csak a testvérváros Emléklapja hiányzott. A díjazottak okjektív okokból nem utazhattak ki októberben a díjátadó ünnepségre Szekszárdra. Sajnos sem a Díszpolgári Oklevél másolata, sem az Emléklapok technikai okokból még nem érkeztek meg Lugosra. **Rátkollányi**

MAGYAR ÜNNEPEINK

A Reformáció ünnepe

Több mint 500 évre tekint vissza a Katolikus Egyház hitújítása, a reformáció. A Katolikus Egyház hibáit és visszaéléseit akarta, próbálta megújítani, reformálni. 1517. október 31-én Luther Márton 95 tézisben fogalmazta meg bírálatait. Követeléseit és tanításait kifüggesztette a wittenbergi vártemplom kapujára és eltávolodott a római katolikus vezetéstől. Később Ulrich Zwingli (1524. Zürich) és Kálvin János (1536. Genf) a pápasággal szembeni tiltakozást, független vallási mozgalmat indított, mely élénk visszhangra talált Európában és a protestantizmus kialakulását eredményezte. A reformáció irányzatainak szétválása főleg az evangélikus és a református egyházak megerősödéséhez vezetett. A

kialakuló polgárság bírálta a klérus visszaéléseit és az egyházi kizsákmányolás fokozódását, ezért reformokat sürgetett. A feudális urak és fejedelmek támogatták, mert a reformáció lehetőséget biztosított függetlenségi törekvések megvalósítására és az egyházi földbirtokok megszerzésére. A reformáció indító oka az Isten Igéjéhez való hűség volt. A könyvnyomtatás, a nagy földrajzi felfedezések, a világnézet bővülése, a tudomány és művészetek újjáéledése hozzájárult az egyházi reformok igényéhez, elítélve a búcsúcédulák (pénzért megvásárolt bűnbocsánat) árusítását. A reformáció emlékünnepét október 31-én tartják szerte a világon.

Halottak Napja

Már az ókori Rómában megemlékező ünnepet tartottak a halottak tiszteletére. Az Katolikus Egyházban 998-ban volt először önálló ünnep november másodika, amikor valamennyi elhunyt hívőről megemlékeztek, mivel november elsején, mindenszentek napján, kizárólag az üdvözült lelkekre emlékeztek. A XI. században széles körben

elterjedt, a XIV. században hivatalos ünnepé vált. Ezt a katolikus ünnepet manapság átvette több nem katolikus felekezet is. A reformátusok is. A sírokon gyertyát gyújtanak, világítanak az elhunyt lelkeknek. A reformátusoknál vidékenként változó, hogy gyertyát gyújtanak-e vagy csak virágok és koszorúk díszítik a sírhalmokat.

A Magyar Nyelv Napja

180 évvel ezelőtt, 1844. november 13-án a II. Törvénycikk szerint az Országgyűlés Pozsonyban elfogadta a magyar nyelv hivatalos és kizárólagos államnyelvvé való nyilvánítását.

Az államalapítás óta a latin nyelv volt a hivatalos nyelv, melynek segítségével a magyarság bekapcsolód(hat)ott a korabeli nemzetközi, vallási, politikai, tudományos életbe. A magyar nyelv a lakosság által beszélt, a mindennapokban volt használatos, így tehát nyelvhasználati kettősség uralkodott. Az élő magyar nyelv a magyar család, a magyar kultúra, a népi hagyományok, az identitás megőrzését szolgálta évszázadokon át. A latin nyelv dominanciája, hatalma a XVIII. század végére veszíteni kezdett erejéből, de még a közigazgatásban és a tudományok nagy részében megmaradt, sőt még a közoktatásban is. Az 1790. évi XVI. Törvénycikk kimondta, hogy a közügyek nyelve a magyar, a gimnáziumokban, akadémiákon és a magyar egyetemeken a magyar nyelvet és írást külön tanár fogja tanítani, de a kormányzati ügyek még latin nyelvűek maradnak. Innentől kezdve fokozatosan azon dolgozott az Országgyűlés, hogy a magyar nyelv legyen a hivatalos élet, a politika nyelve. 1805-től a törvényeket kéthasábosan készítették: magyarul és latinul, valamint a megyék saját hatáskörükbe bevezet(het)ték a magyar nyelv használatát.

1836-ban és 1840-ben az anyakönyvezést magyarosították, a lelkészek magyar nyelvtudását a törvény írta elő. Az 1836. évi III. Törvénycikk alapján a magyar a hivatalos nyelv Magyarországon. 1844-ig fokozatosan erősödött a magyar nyelv használata és az ország kizárólagos hivatalos nyelve, államnyelvvé vált, a törvényeket kizárólag magyarul hozták meg, az oktatás nyelve is a magyar lett.

Nagy íróink, költőink, politikusaink hangoztatták a magyar nyelv fontosságát és szépségét. Sok szép, magasztos vers született gyönyörű magyar nyelvünkről (...). Az angolok által végzett kutatások szerint a legnehezebben megtanulható nyelvek közé tartozik. A sorrend: kínai, arab, tujuka [Dél-Amerikai bennszülött nyelv, ezer ember beszéli (sic!)], magyar és japán az első öt legnehezebb nyelv. A magyart 15 millióan beszélik, benne van az első 50 nyelvben a hatezer ma élő nyelvből.

A magyar nyelv révén van a nemzetnek múltja, jelene és jövőbe vetett hite. 2011. szeptember 26-án a Magyar Országgyűlés november 13-át a magyar nyelv napjává nyilvánította, mivel ezen a napon fogadták el 1844-ben a magyar nyelvet államnyelvvé tevő törvényt.

Összeállította **Király Zoltán**

SZEMPONT

A kapálás elhozza a világbékét

A múltkor Egerben mama kérdezte, hogy épp mivel foglalatostokodom, én pedig mondtam neki, hogy olyan nőkről írok, akik borzasztóan kritikusak saját magukkal szemben, és kiakadnak azon, hogy vastagabb a karjuk, vagy narancsbőrös a fenekük. Mama megvetően legyintett, közölte, hogy ez baromság, és hogy inkább arról írjak, hogy ezek a nők kapáljanak be öt hektár kukoricát, és akkor biztosan nem lesz idejük a narancsbőrükkel foglalkozni.

És akkor hirtelen belém hasított, hogy baszszus, mindenre ezt a kapálás dolgot hozza fel, és összegyűjtöttem, hogy mama szerint milyen problémákra lenne megoldás a kapálás.

1.) Terhesgondozás, újszülött ellátás, bizonyos mértékig paraszolvencia - „Katicám, annak idején megszülettek a nők a kapaföldön is, nem volt semmiféle ultrahangozás, meg terhesjoga, meg boríték az orvosnak!”

2.) Homoszexualitás - „Kapálna végig egy nyarat, ’szt nem lenne ereje tollas gatyában vonulgatni!” (Egyébként mama nem homofób, csak nem érti ezt a dolgot és a genetikában sem áptudét.)

3.) Bűnözés - „Hogy a frász üsse ki őket, mennének el kapálni ahelyett, hogy a szomszéd tyúkját lopkodják!”

4.) Való világ 4. - „Ez nekik a való világ??? Mennének el kapálni ahelyett, hogy a seggüket hizlalják egy medencében. Akkor aztán nem lenne idejük veszekedni, örülnének, ha a vízhozólyagoktól egy pohár vizet meg tudnak inni, ’szt lefekhetnek aludni. Na az a való világ, Katicám.” (Évának már javasolt 3 hét uborkaszedést is Szabolcsban, mondván attól elmenne a kedve a veszekedéstől, és nem lenne annyi ideje fűjni a füstöt, Alekosz tartásjavítására pedig némi kaszálást említett.)

5.) Számítógép függőség - „Hajnali kettőig

nyomkodta a gombot???” (számítógépbillentyűzet és/vagy egér gombja). A rossebb megette, bezzeg, ha másnap hajnal ötre kapálni kéne menni, már fél 9-kor lefeküdne aludni!”

6.) Tetoválás, testékszerek és a fóliás melír bizonyos esetei – „A mi időnkben a fiataloknak nem volt arra idejük, hogy kürtöket dugdossanak a fülükbe, ’szt azzal tágítsák a lukat rajta! Tudod Katicám, annyi munka volt a fődeken, hogy nem tudtunk mink azzal foglalkozni, mekkora a luk a fülünkön, meg nem is volt időnk arra, hogy órákig fodrászkodjunk, meg lyuggassuk a bőrünket kifele. Szép is lett volna, ha menni kell kapálni, ’szt ott égeti a nap a griffmadarat, vagy mit a vállunkon!”

7.) Futball huliganizmus – A franc essen ezekben a szkinderekbe (skinhead lenne), ha ennyi erejük van, csinálhatnának valami hasznosat is! Megnézném én őket, miután bekapálták a szemerei téesz földjét, hogy mennyi erejük lenne ott ordítózni, meg kukát dobálni a meccseken! Hát megmondom én neked, Katicám: semmi! Ott aludna az összes a lelátón, olyan fáradt lenne!”

8.) Depresszió, egyéb pszichés problémák – „Jódógába’ nem tudja már, hogy micsináljon! Ül a szép házába, ’szt sopánkodik, hogy milyen kövér, meg hogy nem foglalkozott az érzéseivel a zura, nemhogy örülne, hogy van mit enni, jólétbe van, és nem kell kapálnia.”

Hirtelen ennyi jutott eszembe, de ahogy leírtam, hát nem is olyan eszement hülyeség mind, mint amilyennek elsőre gondoltam (kivéve a 2-es és 8-as pontokat), vagyis hát persze hülyeség, de van némi alapja. Fontolgtatom, hogy kapálótáborokat szervezek tematikusan, mint például szingli kapatábor, önértékelés javító kapatábor, stb, így a nemzetgazdaság is jól járna, én is, meg a résztvevők is.

Metty

Lugosi búcsú

170 éves hagyománya van Lugoson a görög-keleti egyház templombúcsújának, melyet augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján ünneptek meg először 1854-ben. Ugyanakkor – az idén már 16. alkalommal – folklórfesztivált is tartottak. A város vezetése meghívta Mexikó, Törökország, Szerbia, Ukrajna és Macedónia

egy- városainak táncsoportjait.

Lugos testvérvárosai – Német-, Francia-, Magyar-, Olasz- és Görögországból, Szerbiából vagy Moldáviából (Jéna, Orleans, Szekszárd, Makó, Monopoli, Assos Lecheo, Korinthosz, Versec, Kriva Palanka, Veliko Gradiste, Nisporeni) – nem kaptak meghívót!

Király Zoltán

Székely Himnusz

15 éve a Székelyföld hivatalos himnusza, a Székely Himnusz. 2009. szeptember 5-én a Székelyudvarhelyen megtartott Székelyföldi Önkormányzati Nagygyűlésen Székelyföld hivatalos Himnuszának fogadták el. Ez a népszerű dal már évtizedek óta, eddig is, minden nagyobb rendezvény záróakkordjaként szerepelt.

KZ

AKTUÁLIS**Pusztulnak a régi épületek
Repülöhíd**

Először a vasútállomás úgynevezett repülöhídját bontották le, amely átívelt a vasútvonalak fellett és biztonságos átkelést jelentett a város és a Boksányi úti lakótelep között. Állítólag majd újabb épül a helyébe. Jelenleg olyan terv van kivitelezés alatt, hogy Temesvár - (Lugos) - Bukarest között duplavágányú vasútvonalat építenek, a jobb és gyorsabb közlekedés érdekében.

Vasúti felüljárót szándékoznak építeni a Banatului utcától a Vladimirescu utcáig, mely kb

500 m hosszú, 14 m magas, a jármű és gyalogos közlekedés céljából.

500 lakos aláírta a Gaidos Oliver muzeológus által kezdeményezett petíciót, mely javasolja a vasúti sínek alatt kialakítandó aluljárót. A beruházás értéke így az eredeti terv töredéke lenne és nem csúfítaná el a városképet a betonmonstrum. Nem beszélve az otthlakók életkörülményeinek megváltozásáról a zaj és por következtében. No meg az ott levő lakások ára értékét veszti.

Klára malom

Az 1900-as évek elején épült gőzmalom, mely naponta 10 tonna lisztet őrölt. Tulajdonosai Schwartz Hermann (felesége Obrenstein Klára, innen a köztudatban a Klára-malom elnevezés) és Obrenstein Rudolf 1916-ban bővítették és elérték

a napi többtíz tonna termelést. 2024 szeptemberében letörölték a föld színéről, még a többméter mélységbe beépített alapokat is kiszedték, állítólag bevásárlóközpontot építenek a helyére.

Tápaii kőhíd

A jelenlegi híd két és fél évszázadig tartott, a Habsburg Birodalom építtette, de a környéken ballasztot és fát kitermelő cégek nehéz teherautói tönkretették. Nagyon jó minőségű téglából készült, égetetlen meszet tartalmazó habarccsal kötve. Szerkezetén sajnos repedések jelentek meg és már nem elég biztonságos. A dokumentumok tanúsága szerint a híd nagyon régi, „Török hídként” is ismert, és a Habsburg Birodalom 1769 és 1772 között készült első Bánáti Jozefini topográfiai felmérésének térképein már szerepelt. Más források szerint 1880 körül újraépítették.

A Vashíd felújítása

Megkezdődött a Vashíd felújítása, mely 2025. nyarára kell befejeződjön. Időszakosan le lesz zárva úgy a jármű-, mint a gyalogos forgalom előtt.

Forgalmi változások Lugoson

A Tineretii sétányról a Wallisch utca felé kötelezően jobbra;

Az 1918. december 1. sétányról a Beton-híd felé kötelezően jobbra;

A Brediceanu sétány a Színházról egyenirányított a Beton-hídig;

A Padesului utcáról a Brediceanu sétány felé kötelezően balra a Beton-híd-

hoz érkeve pedig kötelezően jobbra lehet csak felhajtani a hídra.

Több gyalogátkelőt megszüntettek a temesvári úton a CEC-nél, a Bucegi utcán az Odeanu iskolánál, a Bucegi utcán az Eminescu utca kereszteződése előtt.

Az oldalt összeállította **Király Zoltán**

IRODALOM

Halászi Aladár

Üzent az ősz

Üzent az ősz nekem ezer levéllel,
írja, hogy itt lesz, míg a tél be nem áll,
betűnként küldött szél zúgta zenével
szókat ijesztőn: végleg ölébe zár.

Ne szoríts úgy magadhoz ennyire, ősz,
bár látszik hajamon, te évszakom vagy,
mikor a bánatom mindig elidőz,
reményt egy új tavaszra soha nem hagy.

Gyümölcse, langymeleggel éljél velem,
hogy átvészelhessen majd a zord telem.
Utána hátha jön még vígabb tavasz

a bánatom föloldó színeivel,
madárdallal, virágok erdeivel,
ha majd a tél mögötted el nem havaz.

Ha majd...

Lassan elhomályosul az emléke
minden rossznak, ami kínzott ezelőtt,
csak boldog élményeink legszebb éke
fénylik föl a feledésből lebegőn.

Ma is az az élet, ha együtt vagyunk,
egymás kezét fogva, el nem eresztve,
a bajoknak helyet soha nem hagyunk,
öregedőn se gondolva keresztre.

Majd ha mégis az jelzi utunk végét,
feledjük létünk minden nehézségét,
egymásért hálát rebegve sorsunknak,

hisz' együtt mehettünk végig az úton,
nem buktunk föl a sok gáncson, a rúton...
hangja halk lesz majd búcsúpotharunknak.

Gál T Olga: Kinek barátja a fa

Szobája ablakából figyelte a tér fáit. Mekkora nőttek az évek során! És mennyi százszorszép virág a fűben! Fehér fejecskejükkel mintha mosolyogva integetnének felé. Vagy csak ő mosolyog szépségük láttán? Érdekes, régebben, fiatalon nem is a fákat, virágokat figyelte, hanem a mögötte elterülő játszóteret és benne gyermekei önfeledt játszódásait. Mintha csak tegnap lett volna... Felnőttek, elkerültek. Ma már, ha ritkábban is, de unokáinak lett kedvenc helyük.

Kedvenc fája épp ablaka előtt nőtt olyan terebélyesre, hogy betöltötte dús lombzatával egész látóterét. Nem tudtak elbújni egymás elől. Ahányszor kinézett ablakából, köszöntötte a fa, ő meg csodálta évszakai átváltozásait. Csörgőfa volt a neve. Közel ötven éve, amióta itt lakott, ez a fa minden örömeinek és gondjainak tanúja volt. Együtt nőtt, változott vele. Mennyit tudna mesélni! Helyette ő emlékezik. Amióta anyja nem él, lányai messzire kerültek, barátnői elmaradoztak, így a fának mesélt. Barátja, titkos tanácsadója lett.

A tavaszt is fája virágba borulása hozta el neki. Hitet adott, erőt egy új év kezdséhez. Emlékeztette zsenge gyermekorára, nagyapja kertjének eperfájára, aminek legmagasabb ágán ülve, torkaszakadtából énekelt, hogy az utcán elmenők felfigyeljenek hangjára. Az én fám talán májusban a legszebb sárga tányérnyi virágaival, akár a mimóza fák.

A nyár melege előhozta a még zöld harang alakú csörgőit. A természet kicsiny csodája, ahogy a sok apró virág összefonódva nyárra csörgőkké változott. Lehajló ágaiból csokrot kötött szobáját díszíteni. Ajándék volt a

fától. Ha sétája közben alatta megpihent, a hús lombzat árnyat adott. Ápolta, féltette. Aszályos időben vizet vitt gyökeréhez, a nagyobb zivatarok alatt aggódva nézte gyenge ágait, le ne törjenek. Az évek ahogyan múltak, az élet viharai megtépázták mindkettejüket. A fa sem úszta meg, két oldalaga is letört.

Őszre a fa vöröses barnává, majd sárgává színesedett. Vagy ekkor volt a legszebb? Megszáradt csörgői fűrtökben zenéltek a szélben. Szerette az ősz, ezt az évszakot, amikor a természet a legváltozatosabb színpompájával búcsúzik, készülve a hosszú téli álmára. Szeretett fája is lassan hullajtja megsárgult leveleit. Még akkor is ajándék, ahogy sétája nyomán puha avarként zizegve mesél léptei alatt.

Régebben, még dolgozó éveiben, hazafele jövet megfigyelte, milyen sok ablakban, erkélyen lát időseket, és az úton sétálva megállni és csodálni a kis gyerekeket. Már érti a miérteket... A természet szépsége, a gyerekek tisztasága, hófehér lelkük erőt ad, energiát. Ez az őszinte rácsodálkozás a szépre, legmélyebb vágy a tökéletességre, amit úgy hívnak: életszeretet. Néztél már gyerek szemébe - villant be egy Rónay versgondolat: „Indulj el, keress egy gyermeket és kérd meg, hogy szemébe nézhess, sokáig, addig, míg eggyé nem lesz a két szem. Egy szem, ami maga a tisztaság, s ártatlan íriszén egy másik szem. Láttad szeme tükrében saját arcodat? „

Állt ablaka előtt, nézte a fát, és úgy érezte, most az üzen neki. Mintha azt sugallná, most jön a tél, én nagyot pihenek, de hosszú álmod után újjá éledek. Virágozom a te örömdre is.

Pogány András: Éjjeli képek

Egyik éjjel azt álmodtam,
Hogy az álom álmában,
Folyton még mindig álmodtam.
A hajnali órákban,
Most az ébredésem,
Még mindig csak álom,

Furcsa jelenség,
Egy álom, amiből nem jöttem ki.
Az álom él,
Egy tapasztalat,
Mint egy képzelet,
Ahol én nézőként,

Felteszek egy kérdést is,
És talán értetlenül,
Talán a második álomból,
Még mindig alszom,
Vagy nem ébredtem fel?

IGAZFALVI FALUNAPOK

Az **Igazfalvi Falunapok** első megszervezése 2003-ban történt. Azóta minden évben szeptember végén többnapos rendezvény - a testvértelepülések meghívottjaival együtt egyházi és világi - és az újralfedezett rokonai, valamint baráti kötődések közepette évről-évre nagy népszerűségnek örvendő esemény a település életében.

Az idén is jelen voltak Deszk, Nagydorog, Makó és Vésztő küldöttségei, akik biztosították az igazfalviakat, hogy továbbra is folytatják a jól működő kapcsolatokat, még akkor is, ha a község életében változás történt a júniusi helyhatósági választásokon elért eredmény szerint – mármint az őstől új – román polgármester vezeti majd a községet.

Péntek este megérkeztek a testvértelepülések delegációi. Szombaton a szabadtéri programok mellett megkezdődött az Aranykanál főzőverseny. Az idén mintha kevesebben jelentkeztek volna, de a siker nem maradt el, és a kis csapatok mellett Makórol Nagy György József két nagy üstben főzte meg újra többszáz személy részére a legjobb bográcsost.

A szombatesti magyar bál fáradtságai után a vasárnapi istentisztelet 11 órától kezdődött és a presbiterválasztással folytatódott.

A Kultúrotthonban hivatalosak voltak az ünnepi ebédre az igazfalvi szépkorúak mellett, a hivatalosságok képviselői, valamint elszármazottak is. Ihász János leköszönő polgármester beszédében kiemelte, hogy Igazfalva erős és az is marad, tovább fejlődik és megmarad!

Szabó Béla tanító - aki az 1989-es forradalom után, a kezdetektől kezdve helyi tanácsos több mint 30 éve - röviden elmondta, hogy mennyi beruházás és megvalósítás történt Igazfalva községben. Nehéz lenne felsorolni, hogy hány pályázat útján elnyert pénzből - úgy millió euróban és millió új lejben számolva - fejlődött a falu és a község minden települése is.

Az ebéd ifj. Csató Imre főszakács és ügyes segítségei fáradtságos munkáját dícsérték. Szabó Béla és zenésztársai az ebéd idején szép és igényes előadásban magyar hallgatónótákkal örvendeztették meg a résztvevőket.

Testvértelepülések búcsúzása és az ajánlékok átadása, valamint biztató és kitartást erősítő beszédek hangzottak el a meghívott delegációk részéről. Ihász János és Igazfalva is ajándékokkal viszonzta a testvér- és partnertelepülések vezetőit.

Király Zoltán

Könyvbemutató Igazfalván

Ihász János felkonferálta **Király Zoltán** Igazfalváról szóló helytörténeti könyvét – mely az Igazfalvai monográfia első kötetének tekinthető – **Az Igazfalvai Olvasókör és Polgári Kör története 1894-1918 között** című helytörténeti dokumentumkötetét és átadta a szót a szerzőnek, hogy bemutassa.

Király Zoltán bemutatta a könyvet röviden. Elmondta, hogy a könyv az Olvasókör és a Polgári Kör eredeti jegyzőkönyvei és tagsági táblázatok alapján készült,

melyek a szerző birtokában vannak. Ez a két civil szervezet azon munkálkodott, hogy a települések életét segítse, javítsa. Irodalmi és mezőgazdasági szakkönyveket vásároltak, politikai és szórakoztató újságokat járatnak Budapestről, hogy művelődjenek és gazdagítsák tudásukat. A tagok minden évben aláírták az elkövetkező évi tagsági táblázatot, az alapszabálynak megfelelően, egyúttal ismerve és elismerve a tagok jogait és

kötelezettségeit, valamint 2 korona éves tagdíjat fizetettek. Minden tag nyilvános és egyenlő szavazati joggal, választó és választható státussal rendelkezett. A közgyűlés alkalmával minden évben újra megalakították a Polgári Kört és megválasztották az elnököt és a választmányt, a tagok többségének részvételével. A választmányi üléseken döntöttek a folyamatban lévő ügyekről. Minden ülésen jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet a kör elnöke és jegyzője, valamint a választmány által az ülés elején kinevezett tagok írtak alá. Minden évben megünnepelték március 15-ét és egy bált is rendeztek. A tagdíjából, adományokból és ünnepélyek jövedelméből származó bevételeket a kör zökkenőmentes működésére költötték. Ingatlant béreltek, újságok és könyvek olvasása, valamint a közgyűlések és a választmányi ülések lebonyolítása céljából. A pénz és ingóságok nyilvántartása pontosan és felelősségteljesen történt. 1914-ben felépítették saját forrásból a tekepályát, mely az 1980-as évekig működött (népiesen kuglipálya néven). A kör 1918. januárjában alakult meg utoljára. Azóta eltelt több mint egy évszázad, és már semmit sem lehet tudni a több mint kétszáz kötetes könyvtárról, a bútorokról és az összegyűjtött pénzről.

A kötet tartalmazza az Olvasókör és a Polgári Kör tagjainak névsorát, valamint Igazfalva utcaneveit és térképét az 1903-1920 közötti időszakból.

Rátkollányi

LUGOSI HELYTÖRTÉNET

A Lugosi Református Templom orgonájának felavatása

1913. áprilisában a temesvári Wegenstein és Fia orgonagyárosok Lugosra szállították és a templomban felépítették a 2.800 koronáért megrendelt és készült hangszert, melyet szeptember 8-án, hétfőn délután 5 órától tartott orgonahangverseny rendezésével avattak fel.

Belépő díj nem volt, azonban tekintettel arra a körülményre, hogy az orgona árából mintegy 700 korona még függő adósság volt, önkéntes adományokat vártak a templomi perselyekbe vagy a hangverseny után a lelkészi hivatalban.

Papp Lajos lugosi református lelkész állította össze az ünnepi műsort. Futó Zoltán szentesi lelkész, békés-bánati esperes magas szárnyalású szabad előadása vezette be a műsort, az ő lánglelke, ékesszólása ismeretes volt a lugosiak előtt, sokan kedvesen és lelkesedve gondoltak vissza beszédeire.

Ezután gazdag zenei műsor következett, minden ízében művészi színvonalon. Elsőnek Bérczy János állami főgimnáziumi tanár játszott az új orgonán prelúdiumot, kinek művészi játéka, remek előadása és briliáns technikája valósággal elbűvölte a műértő hallgatóságot. A magyar dalárda kétszer is fellépett, először Beethoventől Isten dicsősége című énekkel, a műsor végén pedig a Himnusszal. Nemes Elemér igazfalvi lelkész, zeneszerző: De profundis (CXXX. Zsoltár) című vegyes énekkvartett szerzeményét előadta Nemes Kálmánné (szoprán), Nemes Eleménné: Lichtenstein Theodóra (alt), Dicsics Ignác (tenor), Balogh László (basszus) és Nemes Elemér (orgona). Mojsisovics (Roderich von Mojsvár): Pastorale című számát dr. Willer József városi főjegyző (hegedű) és Bérczy János tanár (orgona) játszották, aztán Balogh László városi tanácsos baritonszólója következett Halleluja címmel orgonán

kísérte dr. Willer József. Rapszodikus gondolatok Luther Erős várunk himnusa felett, szerzette és előadta Nemes Elemér orgonán. Mendelssohn: O Rest in the Lord (Oh, nyugodj meg az Urban) című dalát énekelte angolul Nemes Eleménné: Lichtenstein Theodóra orgonakísérettel (Nemes Elemér). Bach: Air és Schumann: Abendlied dalokat előadta Pauck Frigyes városi tanácsos csellón és dr. Willer József orgonán. Zárásként a Himnusz csendült fel a magyar dalárda előadásában. A magyar dalárda, mint rendesen, ez alkalommal is derekasan kitett magáért.

A rendkívül jól sikerült egyházi ünnepélyt a Magyar Kaszinó helységekben pompás kedvben eltöltött és elköltött társas estebéd követte, melyet a presbitérium rendezett étlap szerint a hangversenyen szereplő résztvevők tiszteletére.

A Krassó-Szörényi Lapok 1913-as évfolyamának 72. és 73. lapszámai és a Lugosi Református Egyház jegyzőkönyvei alapján összeállította

Király Zoltán

Százezer forint

Az oktatási-nevelési támogatás összege a Magyar Kormány döntése értelmében 2023/2024-es tanévtől kezdve évente 100 ezer forintra emelkedett. Erre az összegre minden külhoni magyar család számíthat, magyar intézményben tanuló gyermeke után évi rendszerességgel az óvoda megkezdésétől a magyar nyelvű tanulmányok befejezéséig. **KZ**

AKTUÁLIS**Negyedszázados zárszámadás**

Ez a Lugosi Hírmondó szórványlap utolsó lapszáma. Ezzel befejezte pályafutását. Mindennek van eleje és vége, ebben az esetben elérkezett a vége. Több okot és érvet fogok felsorolni, hogy miért döntöttem a megszüntetés mellett saját elhatározásból.

1879. január elseje és 1939. augusztus 27. között – közel 61 éven át – jelent meg Lugoson a Krassó-Szörényi Lapok, melyet beszüntetett 1939-ben az akkori román hatalom.

25 évvel ezelőtt néhányan teljes lelkesedéssel, a jövőbe vetett reménnyel, a lugosi magyarság tájékoztatása érdekében – szintén 61 év kihagyás után – magyar nyelvű újságot indítottunk. A 2000. év nyarán olyan erősnek éreztük a lugosi magyarság helyzetét – RMDSZ-es alpolgármester és három városi tanácsos volt a Lugosi RMDSZ szervezetből a Városi Tanácsban – hogy úgy gondoltuk, van kiknek és miről írni. A politikai és közéleti tájékoztatók mellett helyet kaptak az oktatási, művelődési, irodalmi írások is, aztán a helytörténeti rovat, valamint társadalmi és gazdasági cikkek is megjelentek. Mindez saját erőből! Vagyis lugosi cikkírók tollából született írásokból szerkesztettem a lapot. Később csatlakoztak külső munkatársak is, akik önzetlenül gazdagították a lapot és volt valami közük/kapcsolatuk Lugoshoz. A lugosi magyarság és a környékbeli falvak életéről, eseményeiről, a közélet és társadalom gondjairól és sikereiről, ünnep- és hétköznapijairól, oktatási-művelődési életéről, Lugos helytörténetéről és híres embereiről nyújtottunk képet, valamint irodalmi próbálkozásaink is helyet kaptak.

Nem kerestünk versengést, nem intéztünk támadásokat, kerültük a személyeskedést, botrányokba nem bocsátkoztunk, szenzációs cikkeket nem írtunk.

Buzdítottunk magyarságunk és anyanyelvünk megőrzésére, valamint művelésére, óvodáink, iskoláink és történelmi egyházaink támogatására és látogatására, hagyományaink, szokásaink és történelmünk megismer(tet)ésére és megőrzésére.

Eltelt 25 év, és az eredeti szerkesztőség megfogyatkozott. Azok, akikre lehetett számítani és szinte minden lapszámban jelen voltak írásaikkal, sajnos elhunytak – főleg Fülöp Lídia, Lugosi Papp János és Takács Imre, (valamint Simon István inkább tanácsaival) – mások nyugdíjba vonultak és elkényelmesedtek (hogy ne mondjam: ellustultak!), már nem jelentkeznek írással, még kérésre sem!

Az újságolvasók száma is megfogyatkozott. A statisztikai adatok szerint a népszámlálási adatok a magyarok drasztikus fogyását mutatják! Növekszik a belső migráció, a román

betelepülők száma, viszont nagy mértékben csökken a magyarság! Ez sajnos látszik minden szinten: iskola, egyház, színházi vagy irodalmi élet! 25 év alatt több ezer magyar elhunyt a városban. Az elhalt családok helyeit, házaikat új bevándorlók foglalják el, egyelőre országon belüliek, nem magyarok, de inkább a többségi nemzet tagjai. A születések száma lecsökkent. Sokan, de inkább az ifjú nemzedék valahová külföldre távozott, hogy ott próbálja meg a szerencséjét és a jövő generációja már nem itt született meg! Azt tartja a mondás, hogy, ahol gyerek van, ott van jövő! – Lugosról ezt magyar szempontból nem lehet elmondani! Az általános iskolában az 1960-70-es években a magyar tagozaton egy-egy évfolyamon 50-60 gyerek volt, sőt akár több is! – ma az egész magyar tagozaton sincs annyi összesen és az se mind lugosi! hanem a környékbeli – Szapáryfalva és Nagybodófalva – családok magyar gyerekei, akik még szükségesen tartják a magyar nyelvű oktatást! A lugosi magyarok kevésbé tartják fontosnak az anyanyelvi oktatást, tisztelet a kivételnek! Volt magyar középiskolai oktatás 1950 és 1994 között, ahol 31 generáció több mint 600 diákja érettségizett, (ez megszűnt végleg 1994-ben, már 30 éve). (Az idej egyik érettségi tablón egy magyar nevű nevet lehet elolvasni, azt is helytelenül írva, vagy már nem is számít az ékezet!? Vagy lehet, hogy nem is tartja magát magyarnak?!)

Az újságírás és -olvasás is elenyészőben van. Rádió és televíziós csatornák százai, az internet (világháló) és az utóbbi években megjelent okostelefonok átvették a szerepet az írott és nyomtatott sajtó felett. Különböző csatornákon és közösségi portálokon ömlik az információ, az újságírás elvesztette létjogosultságát és fontosságát! Főleg az évente néhányszor megjelenő szórványlapok, mint a Lugosi Hírmondó is.

Nem utolsó sorban, de utoljára hagytam, hogy a lugosi magyarságnak alig maradt értelmiségi rétege. A passzivitás, a kényelmesség, a nemtörődömség, az érdektelenség uralkodik a magyarság körében is. A hazafiaság és a magyar összetartozás kihalóban van.

Megköszönöm a volt és jelenlegi munkatársaknak a sok munkát és írást, megköszönöm az olvasóknak, hogy kitartottak mellettünk, valamint azoknak, akik – néhányan anyagilag is – támogattak és azoknak, akik biztattak és elismerésüket fejezték ki lapunk iránt az évek folyamán.

Adja Isten, hogy akadjon valaki, aki új lapot alapít és indít, aki majd nagyobb szerencséjével és tehetséggel újraélteti vagy újraéleszti a lugosi magyar újságírást!

Király Zoltán

PROGRAMAJÁNLO

Szüreti bál volt

Ótelekről érkezett a Zoly Band együttes Lugosra a szüreti mulatságra, hogy szórakoztassa a bálozókat. Étel és ital mellett jó hangulatot teremtettek, tudtuk meg Langó Ferenc kitartó bálozó, volt RMDSZ elnöktől.

KZ

Szilveszteri Bál

December 31-én 20 órai kezdettel Szilveszteri bált szervez az RMDSZ lugosi szervezete, a Facsádi út 45. szám alatti a Batori Octavian féle étteremben. A zenét az igazfalvi Szabó Béla vezette zenekar szolgáltatja. Belépti díj személyenként 180 lej, ebben benne van a vacsora: hidegtál, parasztesorba, disznósült krumplival, salátával, 4 töltelek káposzta puliszkával, 4 személyre 1 üveg pezsgő, tészta, kávé és ásványvíz, de szeszesital nélkül. Szervezők Csejtei Erzsébet és Borbély Viola. Feliratkozni és befizetni lehet a Magyar Házban Bencző Máriánál szombatonként 10-12 óra között.

Csejtei Erzsébet

LUGOSI HÍRMONDÓ

A Lugosi Hírmondó a lugosi magyarok tájékoztatója, politikai, oktatási, közéleti, művelődési, helytörténeti, irodalmi, társadalmi, gazdasági háromhavonta megjelenő szórványlap.

Kiadó: Putnoky Miklós Alapítvány, Lugos

Szerkesztőség:

Főszerkesztő: Király Zoltán

Olvasószerkesztő: Király Rozália

Szerkesztőbizottság: Király Zoltán (külpolitika, hírek, gazdaság, helytörténet, tel.: 0721-236490), Király Rozália (oktatás, helytörténet, kultúra),

Takács Imre, Simon István, Fülöp Lídia.

Magyarországi munkatárs: Lugosi Papp János

Budapest (tárcanovella).

Fényképek: Király Zoltán

Tördelőszerkesztő: Király László Zoltán

Postacím:

305500 = LUGOJ

Str. Viorelelor Bl.C6. Ap.9.

E-mail: lugosi_hirmondo@yahoo.com

Nyomda: Almariones Kft, Lugos

ISSN 1583-9354.

Megjelenik az RMDSZ támogatásával.

HAAG ZOLTÁN egyéni vállalkozó rovar- és patkányirtást, fertőtlenítést, fű- és fanyírást végez Lugoson és környékén magánszemélyeknek és cégeknek

Tel. 0720-426034

E-mail: haag.zoltan@gmail.com

Facebook: DDDLugoj

HAAG ZOLTÁN

DEZINSECTIE

DEZINFECTIE

DERATIZARE

SERVICII PROFESIONALE PE ZONA LUGOJ

tel: 0720 426 034

e-mail: haag.zoltan@gmail.com

HIVATALOS ANGOL FORDÍTÓ

Hivatalos engedéllyel rendelkező fordító magyar, román, angol nyelvű szövegek fordítását vállalom bármilyen szakterületről, jutányos áron, sürgősségi esetben is. Érdeklődni lehet a 0743-101353 telefonszámon illetve személyesen a Magnoliei 15. szám alatt.

Gáll Erika fordító

HIVATALOS NÉMET FORDÍTÓ

Hivatalos engedéllyel rendelkező fordító román szövegek németre vagy német szövegek románra fordítását vállalom bármilyen szakterületről, jutányos áron, sürgősségi esetben is. Érdeklődni lehet a Lugoson a 0726-334231-es telefonszámon, illetve személyesen (Țesătorilor utca 6. számú tömbház).

Kiss Irén fordító

Lapzárta: 2024. november 8.